

Citiți lecția din manual: *Distorsionarea, negarea și minimalizarea Holocaustului*, notați schița lecției pe caiete și rezolvați fișele de lucru.

Distorsionarea, negarea și minimalizarea Holocaustului

1. Polemica Holocaustului

- 1945-prezent - Holocaustul a devenit un subiect care a lăsat urme durabile în conștiința umanității, dar, totodată, a generat numeroase polemici;
- 1945-1989 - în Europa Occidentală și S.U.A., studiul Holocaustului a depășit faza de mărturie personală și a devenit o disciplină academică de sine stătătoare;
- 1945-1989 - în Europa de Est, istoricii din statele comuniste fie nu au abordat Holocaustul, fie au făcut-o dintr-o perspectivă ideologică, evreii fiind incluși printre victimele luptei antifasciste;
- 1945-1989 - în România comunistă, antisemitismul și Holocaustul nu au reprezentat priorități la nivel academic, politizarea istoriei și cenzura jucând un rol important în deformarea acestei tragedii;
- 1989-prezent - istoria distrugerii evreilor din Europa în perioada celui de al Doilea Război Mondial este reconstruită pe baze obiective, documentare și cu ajutorul memoriilor.

2. Negare, distorsionare și minimalizare

- în perioada postbelică, în ciuda numărului covârșitor de dovezi adunate de cercetătorii Holocaustului, acest episod a cunoscut diverse interpretări deformate:

I. Negarea: conform definiției Alianței Internaționale pentru Memoria Holocaustului, *„negarea Holocaustului este un discurs sau un element de propagandă ce neagă realitatea istorică și dimensiunea exterminării evreilor de către naziști și aliații acestora din timpul celui de-Al Doilea Război Mondial, cunoscute sub denumirea de Holocaust sau Shoah. În mod particular, negarea Holocaustului se referă la orice tentativă de a susține că acesta nu a avut loc”*. Acest fapt poate include negarea sau punerea sub semnul întrebării, în mod public, a principalelor mecanisme de exterminare sau punerea sub semnul întrebării a intenției de a comite genocid împotriva evreilor. Negaționiștii nu recunosc politica de exterminare dusă de Germania nazistă și statele aliate fasciste (scriitorii și politicienii francezi Paul Rassinier și Roger Garaudy au lansat *„mitul genocidului”*, Holocaustul fiind considerat o invenție a statului Israel, care astfel a putut obține sume mari de la statele acuzate de participare la *Shoah*), absolvă de orice vină conducerea nazistă (istoricul britanic David John Cawdell Irving a afirmat că Adolf Hitler nu a fost implicat în Holocaust, chiar s-a opus exterminării evreilor) sau o *„minciună odioasă a propagandei sioniste”* pentru a stoarce bani de la germani (politicienii români Corneliu Vadim Tudor și Radu Theodoru).

II. Distorsionarea: se referă la eforturi intenționate de a scuza sau minimaliza impactul Holocaustului, minimalizarea masivă a numărului victimelor Holocaustului și încercări de a susține că evreii și-au provocat propriul genocid. Exemple reprezentative: cele șase milioane de morți evrei sunt o exagerare, iar jurnalul Annei Frank este un fals, fiind scris cu pixul încă neinventat pe atunci.

III. Minimalizarea: reprezintă utilizarea abuzivă a comparațiilor în scopul trivializării Holocaustului, al banalizării atrocităților comise prin implementarea *„soluției finale”* și al condiționării memoriei Holocaustului. Exemple reprezentative: aruncarea culpabilității asupra victimelor, Hitler fiind un produs al puterii evreiești; *„vinovați sunt numai germanii!”*, fiind eliminat rolul jucat de statele aliate fasciste; recunoașterea Holocaustului, dar se apreciază că este important să conștientizăm crimele comise de regimul comunist.

- în România, negarea Holocaustului este incriminată prin Ordonanța de Urgență 31/13.03.2002, privind interzicerea organizațiilor, simbolurilor și faptelor cu caracter fascist, legionar, rasist sau xenofob și a promovării cultului persoanelor vinovate de săvârșirea unor infracțiuni de genocid, contra umanității și de război, ulterior completată prin Legea 217/23.07.2015, în sensul includerii ca infracțiune a negării Holocaustului din România, nu doar a Holocaustului în general.

Pentru o mai bună înțelegere a subiectului studiat vizionați următoarele videoclipuri:

<https://www.youtube.com/watch?v=9gwKU8DqHAw>

<https://www.youtube.com/watch?v=0ztdofPc8Rw>

Fișă de lucru: *Distorsionarea, negarea și minimalizarea Holocaustului*

Citiți cu atenție textul de mai jos, apoi răspundeți cerințelor:

„Uitarea genocidului evreilor a fost încurajată de sovietici în statele est-europene, mai ales că multe dintre ele au fost parte a proiectului genocidar. Moscova nu a adoptat un discurs acuzator în această privință, pentru a nu-și atrage ostilitatea populației din țările pe cale de a fi comunizate și pentru a canaliza sentimentul difuz de vinovăție al acestora în folos propriu. România postbelică s-a aflat în continuarea acestei tendințe de ocultare și deformare a Holocaustului. Semne că Partidul Comunist și autoritățile postbelice nu au fost dispuse să recunoască suferințele evreilor și rolul instituțiilor și al populației românești în săvârșirea atrocităților au apărut începând chiar cu anul 1945. În iulie 1945, regionala comunistă din Iași a încercat, fără succes, să împiedice comemorarea pogromului din Iași. Autoritățile s-au opus distribuirii lucrării în trei volume a lui Matatias Carp, Cartea neagră, privind suferințele evreilor din România în perioada 1940-1944.”

(Comisia Internațională pentru Studierea Holocaustului în România, *Raport final*)

1. Precizați, pe baza textului, două motive pentru care U.R.S.S. a promovat „uitarea genocidului evreilor” după 1945.

2. Menționați, pe baza textului, două acțiuni ale Partidului Comunist Român de a ascunde suferința evreilor din perioada 1940-1944.

3. Prezentați o măsură adoptată în perioada postdecembristă de către statul român prin care s-a recunoscut genocidul evreilor din perioada 1940-1944.

BIBLIOGRAFIE:

1. Boşcodeală, Felicia Elena, Ciobanu, Loredana, Şerban, Nicolae, *Istoria evreilor. Holocaustul: Manual pentru clasa a XI-a/a XII-a*, Editura Booklet, Bucureşti, 2024.
2. Waldman, Felicia, Tudorancea, Anca, Cioflâncă, Adrian, Iancu, Carol, Radu, Adriana, Romandaş, Bogdan-Florin, *Istoria evreilor. Holocaustul: Manual pentru clasa a XI-a/a XII-a*, Editura Corint Logistic, Bucureşti, 2024.
3. Florian, Alexandru (coordonator), Boboc, Daniel, Drăguşin, Nicolae, Matei, Petre, Petrescu, Florin, Stan, Gabriel, Stanciu, Măriuca, *Istoria evreilor. Holocaustul: Manual pentru clasa a XI-a/a XII-a*, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 2024.
4. Soare, Aurel Constantin, Săvuţă, Irina Ema, Rados, Maria, Căplescu, Iuliana Maria, *Istoria evreilor. Holocaustul: Manual pentru clasa a XI-a/a XII-a*, Editura Litera, Bucureşti, 2024.
5. Florea, Cosmin-Ionuţ, Stan, Viorica, Țigău, Dragoş Lucian, *Istoria evreilor. Holocaustul: Manual pentru clasa a XI-a/a XII-a*, Editura Sigma, Bucureşti, 2024.
6. Comisia Internațională pentru Studierea Holocaustului în România, *Raport final*, Editura Polirom, Iaşi, 2005.
7. Shafir, Michael, *Între negare şi trivializare prin comparație. Negarea Holocaustului în țările postcomuniste din Europa Centrală și de Est*, Editura Polirom, Iaşi, 2002.

